

ЗНАЧЕННЯ КРИТЕРІЮ ВЗАЄМОДІЇ ПРИ ВИКОРИСТАННІ ДИСКУСІЇ НА ЗАНЯТТЯХ

Практично всі спеціалісти, що викладають іноземну мову погодяться із твердженням, що «знати мову» і «вміти говорити мовою» не обов'язково синоніми. «Уміти говорити» має на увазі щось більше, ніж уміння граматично правильно складати речення і володіти певним, часом достатнім, словниковим запасом. Критерії оцінки усного мовлення в загальноєвропейській системі рівнів володіння мовою, крім «діапазону», що оцінює словниковий запас, і «точності», що оцінює граматичну правильність мови, включають «швидкість» і «взаємодію». Критерій взаємодії оцінює вміння брати участь у розмові, вступати в розмову в потрібний момент, посилаючись на раніше обговорену або відому інформацію, реагувати на мінливу комунікативну ситуацію, уміти використовувати невербальні та інтонаційні сигнали. Для розвитку цієї навички кінцевою метою повинно стати використання мови в невідпрацьованих, невідрепетитованих контекстах під керівництвом (а не контролем) викладача. Дискусії є найбільш природним і ефективним засобом розвитку вміння обміну думками в непередбаченій ситуації, тобто вільного мовлення. Крім основних мовних цілей, дискусія допомагає розвивати швидкість мовлення, логічність і ясність висловлювань, які є необхідними в дебатах, а також мотивацію до участі в таких обговореннях.

Види дискусій можуть бути різноманітними. Так звані «дискусії для розігріву» (warm-up discussions) можна використовувати для введення теми. Наприклад, на початку вивчення теми «Free-enterprise system» студентам задаються наступні питання: Do you feel free? If you are free, it means no one but you make decisions. What motivates you in decision-making? What motivates people in making economic decisions? Ще не знаючи

базової термінології, студенти висловлюють свою думку, що може не збігатися з думкою інших і тому викликати суперечки. Такі дискусії не вимагають підготовки, є прикладом спонтанного мовлення. Ще одним видом роботи можуть бути дискусійні картки, які заздалегідь готує викладач. Наприкінці вивчення тієї ж теми «Free-enterprise system» викладач роздає картки з питанням «The economic system of tomorrow is most likely to be quite different from the economic system of today. Do you agree?» «спочатку для обговорення в міні-групах, які повинні виробити спільну думку, а потім ці думки пропонуються для загального обговорення. Прикладом підготовленої дискусії є дебати на задану тему в роботі із пресою на заняттях. Викладач пропонує дискусійну тему, наприклад, «Immigration is a major topic of concern in today's economy. So what are the possible problems and solutions?» Студентам дається завдання знайти статті в англomовних газетах і журналах за темою й підготувати узагальнення. Різні підготовлені думки приводять до спонтанного обговорення, що і є метою. У таких видах необхідно, щоб ходом дискусії керував не викладач, а студент. Така навичка теж вимагає певної підготовки — уміння «бачити» всю аудиторію, не зводити її до обміну думками між кількома найбільш «говіркими» учасниками.

Також велике значення для швидкості й природності висловлювань має автоматизм у використанні фраз, що виражають згоду/незгоду, підтримку/заперечення тощо.

Для розвитку самооцінки взаємодії практикується використання анкет, наприклад:

CONTRIBUTING TO A GROUP

Did you enjoy the discussion?

Did you contribute any ideas?

Did you encourage anyone else to contribute ideas?

Did you remain silent?

Did you interrupt anyone, or shout them down?

Is there any way *you* could help the discussion to go better? і т.д.

Важливо пам'ятати, що, як і інші види вправ, дискусії тільки в тому випадку будуть успішними, якщо вони застосовуються систематично й виправдано.